

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/126/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421203784
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421203784.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. G. M., G.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov-matky: J. M., G.. XX.XX.XXXX, K. V. Z. XXX, XXX XX C., a otca: O. I.C., G.. XX.XX.XXXX, K. U. XXXX/XX, XXX XX V. C., právne zastúpený: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, o návrhu otca na úprava práv a povinností k maloletej a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 13.12.2021 bol na Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) doručený návrh otca maloletej G. na úprava práv a povinností k maloletej a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd upravil styk otca s maloletou dcérou G. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dcérou G. formou telefonického hovoru, každú stredu od 18:00 do 18:30 a každú nedeľu od 18:00 do 18:30. Zároveň matke maloletej dcéry uložil povinnosť v stanovenom čase hovor prijať, zabezpečiť prítomnosť maloletej dcéry pri uvedenom technicko-komunikačnom zariadení a umožniť telefonický kontakt otca s maloletou dcérou.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec maloletej odôvodnil tým, že voči maloletej G. nemôže uplatňovať svoje práva vyplývajúce z jeho postavenia otca, ktoré sú mu garantované zákonom o rodine ako aj medzinárodnými dohovormi. Taktiež maloletá dcéra má svoje práva, predovšetkým právo na vzťah s obidvomi rodičmi a má za to, že súčasná situácia jednak nerešpektuje práva otca ako aj právo maloletej dcéry. Vzhľadom k tomu, že matka absolútne ignoruje postavenie otca a svojim subjektívnym postojom (možno aj neúmyselne), porušuje najlepší záujem maloletej dcéry, podáva otec týmto v zmysle ustanovení § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

Vzťah otca s maloletou dcérou bol náhle odstavený približne v roku 2019, pričom do tohto času sa otec s maloletou dcérou kontaktoval pravidelne telefonickou formou. Otec v minulosti utrpel úraz hlavy, v dôsledku čoho je na invalidnom dôchodku, avšak má naliehavý záujem na zachovaní kontaktu s maloletou dcérou, pričom bez bezodkladného súdneho nariadenia bude vzťah otca s maloletou dcérou ohrozený. Svedčí o tom skutočnosť, že otec sa už viac ako dva roky domáha svojho práva prostredníctvom telekomunikačných zariadení kontaktovať matku, avšak táto ignoruje jeho snahu a tým je poškodzovaný záujem maloletej dcéry.

Otec je presvedčený, že je tu potreba bezodkladnej úpravy práv a povinností rodičov voči maloletej dcére, a to najmä v oblasti styku otca s maloletou dcérou, nakoľko došlo k odstrihnutiu kontaktu otca a tento aj vzhľadom na svoj zdravotný stav je doslova odkázaný na zachovanie a prehlbovanie tohto vzťahu, pričom do právoplatného skončenia konania o návrhu otca na úpravu práv a povinností voči maloletej dcére, môže byť tento vzťah ohrozený do takej miery, že to vážne poškodí záujem maloletej dcéry. Otec pritom poukazuje na čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, a to konkrétne na právo dieťaťa oddeleného od jedného rodiča udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi.

3. Súd vlastným šetrením zistil, že rozsudkom č. k. 10P/159/2007 zo dňa 22.08.2007 zveril maloletú G. do osobnej starostlivosti matky a otcovi maloletej uložil povinnosť prispievať výživným na maloletú. Súd rozsudkom č. k. 10P/150/2010-57 zo dňa 13.04.2011 rozhodol o znížení vyživovacej povinnosti otca k maloletej.

4. Súd z vykonaného šetrenia zistil, že styk otca s maloletou G. nebol doposiaľ upravený rozhodnutím súdu.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

12. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečia a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

17. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

20. V mimosporových konaniach možno neodkladné opatrenie nariadiť aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, za ktorý vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa možno považovať záujem maloletého dieťaťa.

21. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo, ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez výsluchu účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania rozhodnutia. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov účastníka konania.

22. Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, otec maloletej G. sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby mu bol umožnený styk sa maloletou formou telefonického hovoru, a aby matka maloletej tento hovor zabezpečila. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia súd uvádza, že takémuto návrhu nie je možné vyhovieť, nakoľko nemal osvedčené podstatné skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v danej veci. Otec maloletej G. neodkladnú potrebu nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia neosvedčil. Podľa vyjadrenia otca bol styk s maloletou formou telefonických hovorov odstavený v roku 2019, čím bol otcovi poskytnutý dostatočný časový priestor na domáhanie sa svojho práva návrhom vo veci úpravy práv a povinností k maloletej v časti úpravy styku. Uvedená skutočnosť popiera samotný účel neodkladného opatrenia, ktoré má slúžiť ako prostriedkom naliehavej procesnej ochrany určený na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania, pričom dôvod jeho nariadenia musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje súd. Súd zároveň zdôrazňuje podstatu neodkladného opatrenia, a dodáva, že nie je akceptovateľné a prípustné, aby sa riešenie úpravy styku s maloletými deťmi riešila návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, čo popiera jeho účel. (uzn. KS BB č. k. 15CoP/50/2021-52 zo dňa 29.09.2021). Súd má za to, že v uvedenej veci nie je daná naliehavosť a bezodkladnosť nariadenia neodkladného opatrenia, a to ani s prihliadnutím na dĺžku prerušeného telefonického kontaktu otca s maloletou, nakoľko tento kontakt je

prerušený dlhodobo, čo v konečnom dôsledku mohlo viesť už skôr podanému návrhu otca vo veci samej na uplatnenie si svojich práv voči maloletej G.. Naliehavosť úpravy pomerov pre dvojročnú nečinnosť zo strany otca domáhať sa súdnej ochrany tak nie je relevantným dôvodom pre vydanie neodkladného opatrenia.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že otec svojím návrh na nariadenie neodkladného opatrenie neosvedčil jeho dôvodnosť tým, že nebolo splnené kritérium potreby bezodkladnej úpravy pomerov, nevyhnutné pre nariadenie neodkladného opatrenia. Za daných okolností teda súd návrh otca nepovažoval za dôvodný a preto ho v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.